

DÉLMAGYARORSZÁG

77. évfolyam, 274. szám
1987. november 20., péntek

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
SZEGED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Havi előfizetési díj: 43 forint
Ára: 1.80 forint

Vásárlás helyett — továbbra is elosztás

Év végi építőanyag-piac

Hogy a hiány milyen furcsa helyzeteket képes produkálni, azt régen tudják már az építőanyag-vásárlók. Amíg alig néhány éve, hogy helyreállt a kereslet-kínálat egyensúlya, újabb, minden eddigénél nagyobb felvásárlási láz söpört végig az országon. Nyomában üres kereskedések, jövő évi előzetes megrendelések maradtak. Például az okulásul, hogy milyen rendkívüli intézkedéseket kell hozniuk az építőanyag-ellátásért felelős tárcáknak.

Márpedig az utóbbi hetekben ezekből jó néhány napvilágot látott. Nem azért, mintha bárki is azt gondolta, ilyen „kézi vezérléssel” megszüntethető lenne a hiány. Hanem azért, hogy a meglévő és egyébként folyamatosan újratermelőző készletek elosztása a lehető legigazságosabb legyen az ország különböző részei, a vásárlók különböző rétegei között.

Megakadályozzák a spekulációt

A Belkereskedelmi Minisztérium valamennyi tüdővállalathoz és építőanyag-kereskedésbe eljuttatta kereskedelempolitikai állásfoglalását az építőanyag-forgalmazás rendkívüli — és remélhetően átmeneti — elveiről. Hogy ezeket maga az élet fogja hatálytalanítani, afelől semmi kétség. Csak meg kell várni, amíg beköszönt 1988, új áraival.

A kereskedelmi szervezetek, valamint az építőanyaggyártók ezekben a hetekben egyeztetik azt a mennyiséget, amit még az idén el lehet adni. Ezt inkább elosztásnak lehetne nevezni, hiszen valamiféle rangsort kell fölállítani az építőanyagokra várakozók között. Ebben a sorban feltétlenül az első helyre kerülnek azok, akik korábban — nagy előrelátásról téve tanúbizonyságot — anyagbiztosítási szerződést kötöttek. A továbbiakban azokat kell kiszorgálni, akik valamilyen rendkívüli esemény (például a nagy nyári viharok miatt) kénytelenek építkezni, illetve házukat, lakásukat felújítani.

Ugyancsak előnyt élveznek a többiekkel szemben azok a vevők, akik az érvényes építési engedéllyel igazolni tudják a helyi tüdővezető előtt, hogy nem nyereszkedésre akarják használni az építőanyagot, hanem arra, amire az való: építkezni. Ezek a vásárlók azonban számíthatnak arra, hogy az indoklással nem kaphatnak több falozóanyagot, cserepet, és hogy egy építési engedéllyel nem

lehet bejárni az egész országot, minden kereskedésben arra vásárolni.

Nyolc napon belül

Korábban, amíg nem szédített meg sokakat a felvásárlási láz, a legbiztosabb tipp az volt, ha az ember a gyártóknál próbált szerencsét, az úgynevezett „művi kiszolgálást” vette igénybe. Hogy most itt se lehessen jogosulatlanul előnyhöz jutni, a művi értékesítést is szabályozták. Oly módon, hogy a telepek, a megrendelőirodák, az áruházak az év hátralevő részében a termelők által ideai szállításra vállalt keret határáig vehetnek csak fel megrendelést, illetve fogadhatnak el befizetést. Minden értékesítőhelyen felhívják a vásárlók figyelmét arra, hogy a befizetést követően, záros határidőn belül vigyék el az árut. A tüdővállalat például nemrégiben országos felhívást tett közzé, hogy a vevők nyolc napon belül egyeztessék igényüket a termelőkkel, ellenkező esetben csak jövőre, és már a magasabb áron juthatnak építőanyaghoz.

Nem nehéz megjósolni, hogy az ideiglenes forgalmazáspolitikai elvek ellenére sem lehet elégedett minden építkezni vágyó. Ha a magánkereskedésekben sem jártak szerencsével, akkor már csak a jövő évet várhatják. Az akkori szállításra már most vesznek fel

előrendelést az építőanyaggyártóknál. Újdonság viszont, hogy a korábbiaktól eltérően nem kell előzetesen lefoglalni az üzletet, hanem csak jövőre kell kifizetni a teljes vételárat.

Az utolsó roham

Az év hátralevő heteiben meg nagy megpróbáltatás vár a kereskedőkre és a vásárlókra: az utolsó roham. Mert hiába próbálják importanyagok választékával enyhíteni a hiányt, hiába dolgoznak éjjel-nappal, szombat-vasárnapi műszakokban is a téglagyárak, a cserepesek, nem lehet kielégíteni ezt a váratlanul feltört nagy „étvágyat”. A kereskedelempolitikai elvek ezért csupán arra hivatottak, hogy ami elkészül, és ami importból még az idén az országba beérkezik, az a lehető legigazságosabban eljusson rendelgetési helyére: a fogyasztóhoz.

A jószándék és a vásárló között persze van még egy, sokszor gyengéneke bizonyuló láncszem: a kereskedő. S mivel a kiadott irányelvek végrehajtói éppen ők, nem elég helyismertükre, becsületükre apellálni olyan időkben, amikor a vásárlóknak is megéri egy kis csúsópénz, hogy előnyösebb helyezést érjenek el a „kivételvezettek” listáján. De, hogy az elveket mindenhol betartsák, arra a gazdasági rendőrségnek is lesz gondja.

Sz. K.

Ülést tartott a Minisztertanács

A Minisztertanács csütörtöki üléséről a kormány Tájékoztatói Hivatala közli:

A Minisztertanács megtárgyalta és az Országgyűlés elé terjeszti az állami pénzügyekről szóló törvénymódosítás tervezetét.

A kormány áttekintette a Balaton védelme érdekében elrendelt építési korlátozások végrehajtásának tapasztalatait. Megállapította, hogy az intézkedések elérték céljukat. A kormány ezért úgy döntött, hogy a korlátozásokat meghosszabbítja, de az értelmezés célszerűtlen merevségeit enyhíti, s lehetővé tesz olyan egyedi módosításokat is, amelyet a műemlékvédelemhez, vagy az idegenforgalomhoz fűződő érdekeink indokolnak. Ilyen esetekben ki kell kérni a Balatoni Intéző Bizottság előzetes véleményét.

A kormány megtárgyalta és az Elnöki Tanács elé terjeszti a külföldre utazásról és az útleveleiről szóló törvényerejű rendelet tervezetét. Felhatalmazta a pénzügyminisztert, hogy az Elnöki Tanács döntésének megfelelően, szabályozza az utazás anyagi feltételeit.

A Minisztertanács az adóreformmal összefüggésben korszerűsítette a lakossági adóigazgatási eljárásról szóló rendeletet, egyúttal rendeletet alkotott az adótanácsadói tevékenységről.

Az adóreform végrehajtásával összhangban, módosította a mezőgazdasági kistermelők jövedelemadóztatási kötelezettségeit.

A magánszemélyek jövedelemadójáról szóló törvényben kapott felhatalmazás alapján a kormány úgy döntött, hogy a takarékbetétek 1988. évi kamata utáni adót a pénzügyminiszter fizetik meg, így az a lakosságot nem érinti.

A Minisztertanács a nem termelő területeken folyó tevékenység korszerűsítése keretében áttekintette a tanácsi irányítású háttérszervezetek működését, és elveket alakított ki a szervezet korszerűsítésének céljából.

A kormány a Tudománypolitikai Bizottság elnökének előterjesztésében jelentést hallgatott meg az innovációs bankok és a műszaki fejlesztés finanszírozásának kapcsolatáról, az innovációs parkok szerepéről.

A kormány a Gazdaságfelügyeleti Bizottság elnökének beszámolója alapján megállapította, hogy a konvertibilis elszámolású kivitel bővítését szolgáló pályázati rendszer eddigi tapasztalatai kedvezőek, alapvető változásokat nem igényel.

Az ülés után Békési László pénzügyminiszter-helyettes sajtótájékoztatót tartott. Erről tudósítás a 2. oldalon.

Pamutipari tanácskozás

Az európai piac elsődleges

Tegnap délután Szegeden, a Technika Házában megkezdődött a IX. szegedi pamutipari tanácskozás, melynek témája a hatékonyság javítása a pamutiparban. Vajtay Józsefnek, a Budapesti Pamutnyomóipari Vállalat Szegedi Textilművek gyára igazgatójának megnyitó szavai után Mándoki László, az Ipari Minisztérium főtanácsosa tartotta meg a kétnapos szakmai fórum első előadását A pamutipar helyzete, fejlődési lehetőségei címmel.

Az utóbbi időben állandó vészharangkongatásunk erőteljes alapot teremtett arra, hogy gazdasági vezetésünk és a kormány kilátástalannak ítélje meg a pamutipar helyzetét, holott az ágazat 1987 első tíz hónapjában 34,4 százalékkal fokozta tőkés exportját — kezdte mondandóját az előadó. A pamutipar jelenleg is a könnyűipar egyik legjelentősebb szakágazata (csak emlékeztetőül: a nemrégiben Szegeden megrendezett országos műszaki vándorgyűlésen Kapolyi László ipari miniszter is kiemelte, az idei év legsikeresebb exporttevékenységét a könnyűipar, s ezen belül a textilipar mondhatja magáénak). Politikusaink gyakran felvetik, olyan termékeket kell gyártanunk, amelyek mind a három (tőkés, szocialista és hazai) piacon hasonló jövedelmezőséggel értékesíthetők, ilyen termék azonban nincs — szögezte le Mándoki László.

A könnyűiparon belüli termelési értékehez viszonyítva a pamutipar állóeszköz- és imporgényes, valamint kevésbé munkaerőigényes, ezért megfelelő fejlesztőképességgel kell rendelkeznie. A Világbank 1987. január 1-jei jelentése alapján Magyarország egy főre jutó nemzeti jövedelme 1950 dollár, s a forint leértékelésével ez mintegy 200 dollárral csökkenhetett, ám a pamutipar — termelési tényezőinek romlása mellett is — tartja az évi 65 ezer tonna körüli pamutfonalmennyiséget. A legnagyobb OECD-tagországok ma is nettó textillexportőrök, s a hazai ipar helyzetének kedvező alakulása is azt bizo-

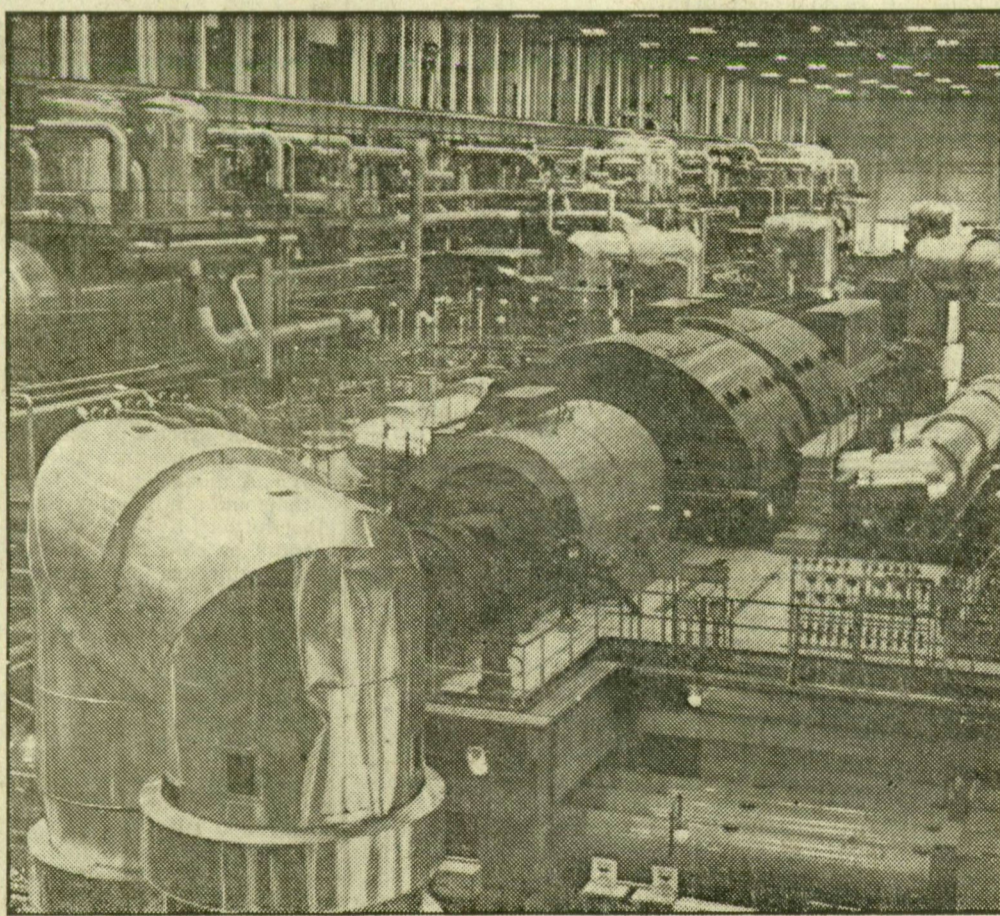
nyítja, hogy minimális normatív előnyök esetén képes versenyezni más iparágakkal. A beruházási tevékenység átrendeződött — a minőséget fejlesztők kerültek előtérbe —, javult a gyártmányfejlesztés, hatékonyabb lett a bel- és külkereskedelmi munka, s ezáltal egyértelműen felértékelődött a textilipar szerepe az ország gazdaságában.

A pamut- és textilipar fejlesztési szempontjai közül elsőbbséget kell biztosítani annak, hogy a fonaltermelési beruházás megelőzze a szövődeit. Az életszínvonal csökkenése elsődlegesen a ruházathoz vezet, s ezt megelőznie kell az exportot.

Ezt követően Moskovits László, a Budapesti Pamutnyomóipari Vállalat kereskedelmi igazgatóhelyettese szólt pamutiparunk exportlehetőségeiről. Elmondta, a világ textilipari exportjának nem egészen 1 százalékát teszi ki a magyar export. A kérdés azonban nem úgy vetődik fel, hogy van-e jövője a textiliparnak Magyarországon vagy nincs, hanem úgy: a textilipar Északról és Nyugatról Kéltre és Délre történő áttérítéséhez mennyire és milyen formában tudunk alkalmazkodni. Potenciális versenytársainkkal — a szocialista országok, a Távol-Kelet és Dél-Amerika — való megbirkózáshoz reményt ad pamutiparunk több mint kétszáz éves múltja, s földrajzi helyzetünk. A magyar pamutipar termelésének 59 százaléka megy konvertibilis exportra, s ennek is 63 százaléka jut Európára.

D. A. L.

Az atomerőmű IV-es blokkja

Kész a Paksi Atomerőmű IV-es számú lowattóra villamos energiát termelő, és ez blokkja. A határidő előtt elkészült, új zselé fedezze a lakossági többletfogyasztást. Energiatermelő egység segít abban, hogy Képzünkön: a Paksi Atomerőmű IV. blokk-már az idén az atomerőmű 10 milliárd kilowattóra villamos energiát termeljen, és ez blokkja. A határidő előtt elkészült, új zselé fedezze a lakossági többletfogyasztást. Energiatermelő egység segít abban, hogy Képzünkön: a Paksi Atomerőmű IV. blokk-már az idén az atomerőmű 10 milliárd kilowattóra villamos energiát termeljen, és ez blokkja.

Az angol nagykövet látogatása

Megyénkbe látogatott Leonard Vincent Appleyard, Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyság rendkívüli és meghatalmazott budapesti nagykövete, akit tegnap, szerdán a megyei pártszékházban fogadott Horváth Károlyné, az MSZMP Csongrád Megyei Bizottságának titkára.